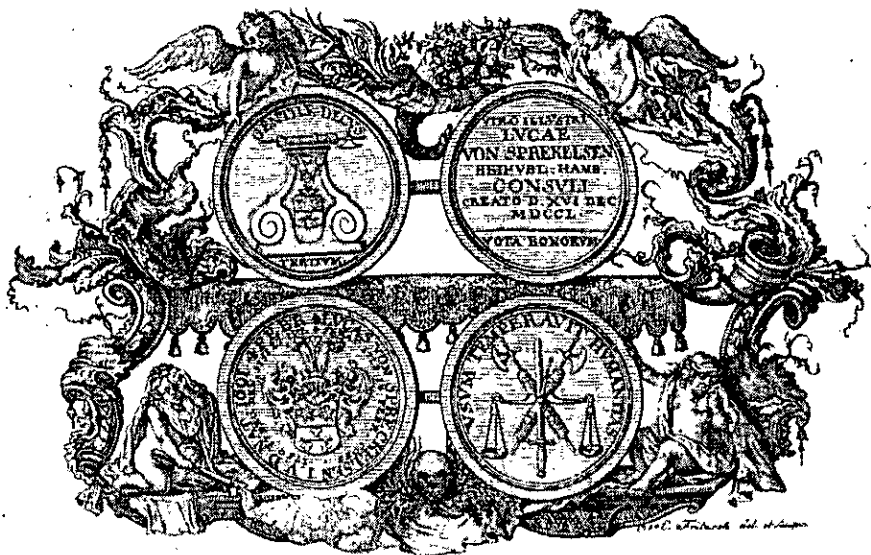
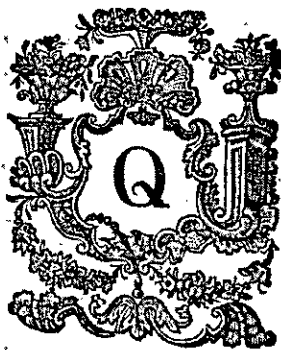
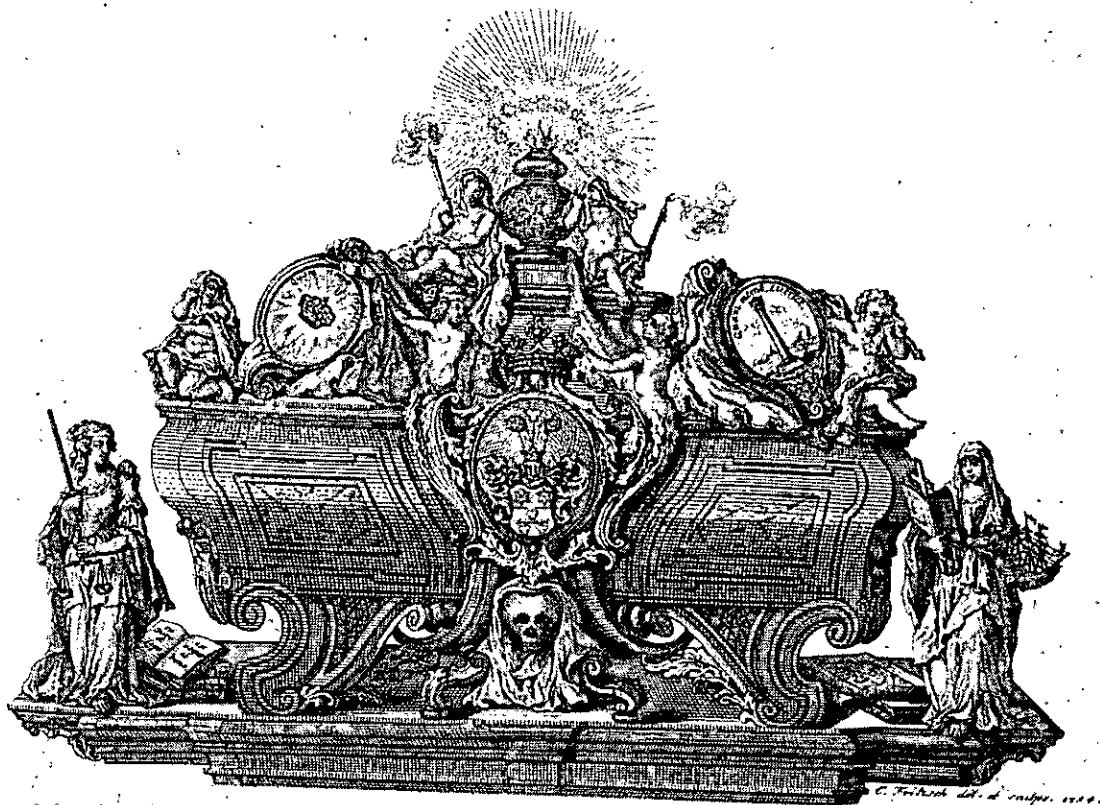

GLORIAE AC MEMORIAE
 IMMORTALI
 VIRI
 ILLUSTRIS ET MAGNIFICI
 LVCAE
 VON SPRECKEISEN
 IVRECONSULTI EXCELLENTISSIMI
 ET
 REIPUBLICAE HAMBURGENSIS
 CONSVLIS
 SPLENDIDISSIMI MERITISSIMIQUE
 DIE XXVII. IVL. ANNI M DCC LI. PLACIDE AC BEATE DEFUNCTI
 QVALECVNQUE HOC
 MONVMENTVM
 EX DECRETO AMPLISSIMI SENATVS
 COMMVNI CIVITATIS NOMINE
 PIE POSVIT
 MICHAEL RICHEY
 PROF. PVBL.

Quod Reipublicae infaustum et ominosum, nulloque adhuc in vniuersis Hamburgensium fastis exemplo memorabile accidit, vt non solum vno biennio quatuor, sed in his plane intra semestre spatium tria funera Consularia ciuitatem percellerent; eius primum quidem, sed triste admodum experimentum nuperrime nos capere iussit. Dei voluntas, nullo humano ingenio vestiganda. Vix vnus ab obitu Magni STAMPEELII elapsus annus dolorem nostrum, quem tollere non poterat, lenire quodammodo coeperat, quum aliud incomparabile Urbis ornamentum, LIPSTORPIVS scilicet, praemature defunctus, nouam ilico et cumulatam lugendi causam sup-
 pedi-

peditaret. Tum vero implacabilis fati aduersitas animis repente attonitis et adhuc stupentibus ne spatium quidem datura videbatur dolorem suum explicandi, et iacturae magnitudinem sedatius aestimandi. Mensis enim statim consequens, qui erat Ianuarius anni MDCCCLI, Illustrem SCHELIVM, at quantum Patriae fidus! inopinato extinxit. Denique idem iste annus, ne scilicet vna morte non satis funestus laberetur, altero suo semestri Magnificum SPRECKELSENIVM, luculentissimum virtutis Consularis exemplum, conspectui nostro subtraxit. Ita nimirum visum erat infinitae Numinis sapientiae ac iustitiae, duobus vulneribus, non dicam cicatrice nondum obducta, sed manante adhuc sanguine, tertium quartumque superaddere: nec alia fuit nostra conditio, quam est eorum, qui a fulminis ictu, in idem fastigium bis terque repetito, incendium tanto certius ominentur; aut qui, perrupto semel aggere, obstructions ab aestu redeunte iterum iterumque deiectas vident, totidemque calamitatis suae portenta exhorrescunt. Vestrum testor sensum, Cives ingenui, qui animis supra vulgi ignauiam erectis, discrimen reipublicae ex decessu prudentissimorum Antistitum intelligenter pensitastis. Vestras appello lacrymas, quibus tam crebro subruta salutis nostrae fulcimenta prosequuti estis, dignoque ac defaecato iudicio tantorum Consulum iacturam in dirum omen vertistis. Non enim eos mihi respiciendos puto, quorum multitudine, tanquam malo necessario, copiosa pleraque emporia laborant, homines ingenio humiles, rationum ciuiliū ignaros, nobilioris erga patriam officii imperitos, imo vix ipsam patriam noscentes, quippe quam suo quisque tugurio finiunt, omnesque eius necessitates ad priuata sua commoda restringunt. Quis credat, in communionem exquisitissimi doloris venturos, qui excelsum summorum in republica munerum functionem, ardua Patrum negotia, sublimes curas, operosam prudentiam, nec cernunt, nec capiunt, omnemque grauisissimi Magistratus excellentiam solo titulo atque habitu, vnicuique, ut putant, haud difficulter gestando, metiuntur. Hi scilicet sunt, quos siue natura, siue ventris studium, ad perfruen-
dam

dam quidem Patrum prouidentiam idoneos reddidit, ad per-
noscendam ineptos. His proinde in procliui est, tantis cla-
dibus communem mortalitatem frigide praetexere, sola-
tium a fiducia non deficientis successoris leuiter repetere,
ad illustria eiusmodi funera, non collacrymandi, sed pom-
pam duntaxat spectandi causa concurrere, denique id agere,
quod ingrati heredes solent, qui ad heriscendum intenti,
de agnoscendis eius, per quem ditescunt, meritis non
magnopere laborant.

At vero non ea est Hamburgi nostri infelicitas, ut istius-
modi faece plane oppletum, nil nisi plebeium spiret, ac
meliorum mentium paucitatem erubescat. Neque enim
in plebe computabis eos, qui fortunae tenuitatem animi
nobilitate compensant, ciuilius vitae ac religiosae erga
patriam pietatis neququam expertes. Sunt nobis affatim
candidiores animae; sunt ciues, ciuium nomine digni, qui
maiestatem Patrum venerantur, a Deo datos agnoscunt,
superstitibus gaudent, ereptis ingemiscunt, et praeclare me-
ritorum memoriam, si statuis et obeliscis non possunt, gra-
tissima saltem recordatione prosequuntur. Et quemadmo-
dum Respublica nostra aliis in rebus non parum habet
Romani exempli; ita turpe foret, hoc etiam genere vir-
tutis non imitari Romanos, qui Germanicum, Titum,
Antoninos, aliosque principes viros memorabili plane desi-
derii significatione prosequuti sunt, adeo, ut mortuo P. Va-
lerio Poplicola, detrimenti sensus ad ipsas matronas pene-
traret, quae, testandi moeroris causa, auro et purpura
per annum abstinerunt. Quid igitur? an ciues nostros
putabimus in deflendos Poplicolas suos remisius intendi?
in Eum maxime, qui postremus obiit, et P. Valerium Con-
sulem, si non victoriis et triumphis, certe prudentia et con-
siliis aequauit. Aliud loquuntur tot demisae facies, tot
genae madentes, tot voces lugubres publice priuatimque
auditae.

Atque hos ego ciues nunc ad confortionem prouoco:
hos suo mihi suffragio affuturos, suoque exemplo pariter
ac desiderio me accensuros scio, ubi id ago, quod muneris
publici

publici ratio, quod Amplissimi Senatus decretum, quod ipsa denique pietas postulat, nimirum vt *Illustri Viro*, LVCAE VON SPRECKELSEN, Consuli de Republica immortaliter merito, supremum officium communi nomine persoluam, Virumque, coelitibus iam adscriptum, in terris etiam qualicumque monumento posteritati memorandum et recolendum proponam. Obtigerunt Triumviris Consularibus, proxime ante Eum defunctis, laudatores dignissimi, quorum quidem florentioribus ingeniis, et praeualidae eloquentiae, senilis mea imbecillitas facile concedit; ne utquam tamen committam, vt amore patriae, iacturae nostrae sensu, dolendi integritate, ac singulari in Diuum Consulem pietate, cuius iam videar concessisse. Accedit, quod ab Eo, quem laudandum suscipio, tot ac tantis circumfundor vitae factorumque ornamentis, vt aperto duntaxat narratori ipsa rerum magnitudo et copiam et pondus vbertim sit allatura.

Gentem SPRECKELSENIORVM Ciuitas Hamburgensis numerat in perantiquis et nobilissimis; quippe quae non tantum per duo saecula Reipublicae commodauit viros doctissimos (a), Iureconsultos egregios, Medicos insignes, Duodecimuiros spectabiles, Mercatores florentissimos; verum etiam non infrequentes protulit, qui ornamenta Consularia et Senatoria in profapiam suam inferrent, et *Patriae Patres* iusto posteritatis iudicio celebrarentur. Memorant Fasti nostri IOANNEM VON SPRECKELSEN, qui anno MCCCCXCVIII in Senatum lectus, anno autem MDX Consul factus, decesit anno MDXVII (b). Eosdem honorum gradus conscendit filius eius PETRVS VON

(a) Complures quidem SPRECKELSENIOS doctrina et meritis conspicuos referunt *Möllerus* in *Cimbria literata* T. I. et *Beubnerus* in *Lexico*, sed vterque et emendandus alicubi, et accessione non tenui augendus.

(b) De annis huius Consulatus, in *Fastis Schroederianis* ex monumento sepulchrali corrigendis, item de Conuiuio Pentecostali, quod Consul hic pietissimus, vna cum filiis ac generis, pro familia, vinculo quodam caritatis et amicitiae continenda, quotannis habendum constituit; et quomodo pecunia, hanc in rem collecta, postquam agapae illae tandem cessauerant, in eximios Reipublicae vsus conuersa fuerit, lectu digna retulit diligentissimus rei nostrae nummariae interpres *Iac. Lahgermannus*, in *Hamburgischen Münz- und Medaillen-Bergangen*, pag. 572 sq.

VON SPRECKELSEN, Senatorio quippe Ordini adscriptus anno MDXXIII, Consularibus autem fascibus auctus anno MDXXXVIII, quos, fracta iam aetate, deposuit, nec multo post viuendi finem fecit anno MDLIII (c). Ex huius progenie Hamburgum vnus saeculi XVII spatio sex habuit Senatores, nimirum filium ipsius HENRICVM ab anno MDLXXXVIII ad MDCIV, nepotem PETRVM ab anno MDCXXVI ad MDCXXX, pronepotes LVCAM ab anno MDCL ad MDCLIX, et IOANNEM ab anno MDCLX ad MDCLXXX (d), abnepotes
HART-

- (c) Facit ad gloriam Gentis, vt verba honorifica, quibus in aede D. Nicolai sepulcrum magni huius viri insignitur, ex *Anckebmanni Inscriptt. Hamb. n. LVIII.* hic referibam :

“ Dn. Petro a Spreckelsen Proconsuli, D. Iohannis Proconf. F. Viro supra
 “ familiae amplitudinem omnium pulchriorum virtutum ornamentis cla-
 “ rissimo, qui cum laudatiss. Parentis vestigia sequutus in summo Procon-
 “ sulari munere eidem successisset, ciuili prudentiae et literarum poli-
 “ tiorum egregia cognitione instructus, atque tam ad exteros variis lega-
 “ tionibus, quam domi ad conseruationem publici status laboriosis molestiis,
 “ singulari vigilantia defunctus, Remp. Patriam per annos triginta feliciter
 “ administrauit, et tandem vitam sine placido et beato in his terris clausit,
 “ hoc vicino saxo cum quinque contoralibus tumulatus.

De obitu eius ita cecinit *Henningus Cunradinus*, Hamburgensis, Poeta nobilissimus, Lib. II. Epigr. p. 156 :

PETRVS vt exuuias terrenis liquerat oris,
 Ipse sed Elysia valle receptus erat;
 Sensit abesse Virum mox curia, qui simul ipsam
 Consiliis, urbem rexerat imperio.
 Vrbs simul ingemuit; gemitum quoque curia rupit;
 Hoc solata fuit Spes sed vtramque modo:
 Vos si doctrinae prudentia iuncta reuisat,
 Curia florenti gestiet vrbsque statu.

- (d) Memoratu dignum est, IOANNEM hunc, strenui ingenii Senatorem, quum variis in patria molestiis ageretur, a Leopoldo Caesare Augusto in Ordinem Nobilium Imperii fuisse euectum. Quamquam enim modesta eius posteritas, virtute magis quam titulis subnixta, inter ciues neutiquam externis his ornamentis sese ostenter; ad fidem tamen meam pertinet, verba praecipua Caesarei Diplomatis, quod datum est Neudorfii d. II. Iun. A. MDCLXXVI, hic referre:

Wan Wir nun gnädiglich angesehen, wahrgenohmen, und betrachtet, die ehrbarkeit, redlichkeit, adeliche guete sitten, tugendt, wandel, vernunft und treffliche talenta, darmit vor Unserer Kayserlichen Majestät Unser und des Reichs lieber getreuer Johann Spreckelsen berühmt worden, absonderlich aber erwogen die getreu nüg- und wohlspriessliche dienste, welche nit allein seine Vor-Eltern von undencklichen Jahren in Bürgermeisters und andern ehren-ämtern bey Unserer und des Reichs Statt Hamburg, sondern Er auch selbst nunmehr durch viele Jahre in treusleißigster Vertretung des Rathesstandes alda und andere weege erwiesen; auch bis in sein grueben also unveränderlich zu verharren des nderthängsten erbietens ist, auch wohl thuen kan, mag und solle. So haben Wir demnach mitt wohl bedachtem mueth, gueten rath und rechtem wissen vorgebachten Johann Spreckelsen diese besondere gnadt gethan und ihn sambt dessen ehelichen Leibs, Erben und derselben Erbens Erben Manns.

HARTVICVM, I. V. L. ab anno MDCLXIII ad MDCLXXX, et IOACHIMVM ab anno MDCLXCII ad MDCCVII. Praeter hos, inter coelites dudum relatos, viuit adhuc eiusdem PETRI Consulis adnepos, Vir Nobilissimus IOANNES HENRICVS VON SPRECKELSEN, I. V. L. post nauatam Tabulario publico operam, ab anno MDCCXLVII Secretarius bene merentissimus (e), qui vt bono Reipublicae pariter ac numerosae Familiae diu saluus ac felix superfit, pie precamur.

Tanto genere nasci Eum oportuit, quem praesidio Reipublicae diuina prouidentia destinauerat. Quamquam enim nihil impedit, quo minus homines, etiam noui, virtutibus ac meritis ad honorum vsque fastigia enitantur, et saepe plus gloriae ac emolumenti ad Rempubicam redeat ab eo, qui generis sui primus est, quam qui sua culpa postre-

Manns und Weibs Persohnen in ewig zeit in den standt und gradt des Adels Unserer und des heiligen Reichs, auch Unserer Erb-Kdnigreich, Fürstenthumben und Landen rechtgebohrnen Lehens-Turniers genos und Mittermäßigen Edelleuthen erhebt, darzue gewürdiget, geschöpft, geadelt, und sy dern schaar, gesellschaftt, und gemeinschaftt des alten adels zuegefüegt, zuegesellet und vergleichtet, allermässen und gestalt als ob sy von ihren vier Ahnen Vatter und Muetterlichen Geschlechts beiderseits recht edelgebohrne Lehens-Turniers genos und Mittermäßige Edelleuthe wären ꝛ.

Insignia ab Augusto concessa iisdem in literis ita describuntur:

Einen Schilt in mitte nach zwerch abgetheilt, daß der unten weiß oder silberfarb, in welchem an einem nach der zwerch liegenden grünen stengel drey Cleeblat, als zwey abwärts: und eines in mitten des stengels aufrechts zu sehen, der obere theil blau oder lasurfarb, in welchem neben einander zwey gelb oder goldfarb sechsckete stern: und auf den schilt geradt fürwerts ein freyer offener zier vergolter Thurniers helm mit anhangendem Kleinod zur lincken mit einer weiß und grünen: rechten seiten aber gelb und blauer helndecken, und einer Kdniglichen goldfarben Cron gezieret, aus welcher zwischen zweyen von beeden seiten aufrechts gehend: und mit den gipffeln (auff welchen ieden ein sechscketer gelber oder goldfarber stern) abhangenden blawen straußen-Feedern ein in undteren theil des schilts beschriebenes grünes Cleeblat sambt dem stengel gleichfals aufrecht stehend zu sehen.

Ex his aut intelligendus aut corrigendus erit *Io. Mollerus*, qui in *Cimbria literata* T. I. p. 651. tradit, HERMANNVM VON SPRECKELSEN, I. V. L. IOANNIS ex LVCA fratre nepotem, a Leopoldo Imperatore in Baronum S. Rom. Imperii Ordinem euectum fuisse.

- (e) Hunc Virum; naturalium ac mechanicarum rerum scientia excellentem, non tantum celebrat Academia Iulia, cui gazam suam plane insignem herbariam et exoticam dono dedit; sed Sociis quoque suis anno MDCCXXXI honorifice Eum, sub nomine *Antonii Castoris*, adscripsit Academia Caesarea Naturae Curiosorum. Quod vel propterea hic commemorandum duco, quoniam, errore in Collega vix excusando, cum Diuo Consule nostro Eum confudit, atque inter defunctos numeravit auctor *Catalogi Collegarum demortuorum*, qui Volumini X. *Actuum Naturae Curios.* nuper edito praefixus est; vbi ita traditur: *Dn. IOANNES HENRICVS de SPRECKELSEN, I. V. D. et Consul Ciuitatis Hamburgensis, † mens. Jul. 1751.*

postremus; tamen non tantum ad decus ciuitatis pertinet, eos Patribus conscriptis interesse, in quibus continuata et propagata Gentis ornamenta spectantur, sed est etiam, nescio quae, certior plerumque fiducia praestantiae hereditariae. Quippe non aliud fortius ad rem bene gerendam incitamentum putatur, quam si quis propinqua et gentilitia habeat exempla, ad quae se componat, et turpe ducat, a praeclaris maiorum imaginibus non agnosci.

Parentes igitur habuit NOSTER Consulari utrumque stirpe splendidos, Patrem scilicet HARTVICVM VON SPRECKELSEN, IOANNIS Senatoris filium, I. V. Licentiatum, Matrem DOROTHEAM, ex illustri MOLLERORVM prosapia, DIEDERICI I. V. L. et Consul filiam, quae Eum felici partu enixa est d. IV. Febr. A. MDCXCI. Ab his, simulac naturam filii disciplinae ac literis aptam perspexerant, prima eius aetas formanda priuatim tradita est homini idoneo: non quod publica institutio contemneretur, sed quod extra ordinem arderet fortuna, quae paucis ita fauet, vt neque magistrum vnicum vlla pars officii destituat, neque discipulum alacrem vllum solitudinis fastidium fatiget. Rara profecto alias sunt exempla, tum praeceptorum domesticorum, qui viros, publica Patrum prouidentia constitutos, et longo in scholis vsu subactos, disciplinae solertia antecellunt; tum puerorum, qui ad industriae morumque laudem per se ita contendunt, vt aemulorum societate atque exemplis non indigeant, quibus ad profectum accendantur. Hac autem felicitate vsus NOSTER, quum fundamentis fideliter iactis niti posse coepisset, iam non amplius in priuatae institutionis recessu latitandum sibi duxit, sed apertius industriae theatrum quaesuit, et in Gymnasio publico ad maiores conatus adspirauit. Adscriptus huic est d. XXVII Mart. A. MDCCIX, et eos longe antecellere deprehensus, qui nobili huic officinae, tot egregiarum mentium formatrici, vix superatis literarum rudimentis, se obtrudunt, admissi parum capiunt, Latine docentem aegre intelligunt, et ad edenda forte, siue dicendi, siue disceptandi specimina

C

contre-

contremiscunt. Horum si maior nobis esset, quam erecti et capacis animi iuuenum copia, euanesceret paulatim sustentata hactenus apud exteros Gymnasii gloria, et Professores, a demandatis sibi grauioris sapientiae gradibus, ad triuialia tandem descendere cogerentur. Non talis erat LVCAS noster, adolescens ad maturitatem eductus, qui magno FABRICIO dignum sese auditorem praebuit, eique inprimis adhaesit, atque incredibilem illam variae doctrinae copiam, qua tantus praeceptor abundabat, solerter in rem suam conuertit. Quum vero, praeter alia cognitu digna, quod sagacis ingenii indicium erat, singulari quodam in Mathesi amore ferretur, nobilissimae huius scientiae non alium adhibere sibi magistrum voluit, quam Virum celeberrimum CHRISTOPHORVM HENRICVM DORNEMANNVM, nondum quidem tunc officio doctoris publici admotum, sed peritia, candore atque humanitate dudum omnibus commendatissimum. Memini Collegam optimum in sermonibus saepe mentionem honorificam fecisse SPRECKELSENI sui, et acris ingenii, exquisitaeque diligentiae exemplum collaudasse.

Triennio integro in his gymnasticis exercitationibus consumpto, inconsultam, quae multos perdit, festinationem perosus, quum nihil eorum reliquum fecisset, quae ad digne instruendum Academiae candidatum pertinerent, Lipsiam adiit anno MDCCXII. In copiosum hoc literarum et sapientiae emporium delatus, etsi iam animus ad primarium studiorum scopum, solidam scilicet Iuris scientiam, intendendus erat; tamen minime sibi negligendam duxit occasionem, qua poterat plus alimenti ac roboris dare subsidiis ad fundamenta Iurisprudentiae pertinentibus, sine quibus illa tantum formularia est, et nomine suo pariter ac illustribus ingeniis indigna. Philosophiam igitur et Historiam, quarum illa praeceptis, haec exemplis prudentiam instruit, copiosus in animum demittere, et grauiori aedificio sufficienter substruere decreuit. Idonea quidem lineamenta eorum, quae ad artem cogitandi, ad officia hominis et ciuis, ad ius naturae, atque ad rerum
natu-

naturalium cognitionem pertinent, secum domo attulerat; sed his praeclara incrementa affuderunt doctores excellentissimi AVG. FRID. MVLLERVS, et ANDR. RVDIGERVS; rerum autem gestarum scientiam, futuris vñibus attemperatam, POLYCARPVS MVLLERVS affatim propinavit. Reliquum omne tempus, quod in quinquennio Lipsiae exacto haud exiguum suppetebat, Legum studio tribuit, in quo, praeter ceteros, SCHERZERO, privati Iuris doctore, et GOTTL. GERH. TITIO, celeberrimo Iuris publici interprete, formandum se commisit, nec ab eorum scholis, nisi confirmata in hoc genere facultate, recessit. Hinc, vt acquisitae existimationi fastigium imponeret, anno M DCC XVII. Lugdunum Batauorum perrexit, allectus fama et nominibus illustrium Duumvirorum, PHIL. REINH. VITRIARII, cuius praecepta Iuris publici cum Titianis contendere intererat, et GERHARDI NOODT, qui, ob rationem interpretandi leges, non cumulatim Doctorum opinionibus, sed solidae humaniorum literarum et antiquitatis scientiae superstructam, meruit inter primos nostri temporis Cuiacios connumerari. Hoc celebri in loco, dum ad tanta exempla se protinus effingit NOSTER, interuentu feriarum, spatium nactus erat in Angliam excurrere, non quidem eo fine, vt diu ibi moraretur, sed ne videretur regnum viris et copiis florentissimum, omnibusque ad vitam et sapientiam subsidiis affluentissimum, ex vicinia insalutatum relinquere voluisse. Etsi enim forte non parua ciuili prudentiae, maiora literis et linguis, maxima rei naturali ac medicae emolumenta promittere potest diuturnius apud Anglos hospitium; homini tamen Germano, cui potissimum curae sunt leges Romanae, statuta patriae, et ius Imperii publicum, non adeo suppetit Britannia, vt, restinguendae huius sitis causa, traicere mare, et ad modicum fontem cupiat sumtuose commorari.

Reuersus itaque Lugdunum, statim animum appulit ad edendum publicum specimen factorum in Iuris scientia progressuum, quo dignum ageret petitem supremi
ab hac

ab hac facultate honoris, quem omnium, qui Eum nouerant, suffragio, dudum visus erat meruisse. Hoc fine eruditam conscripsit Dissertationem *de Iuris Naturalis et Civilis differentiis*, qua se Philosophiae non minus, quam Iuris egregie peritum ostendit, maxime quum et eandem d. XII. Iul. anni MDCC XVIII. publico ex cathedra conflictu, solus defenderet diserte, atque in ceteris a Candidato praestandis strenuum sese atque expeditum probaret. Quo facto, Patrum Academiae consensu, Nobilissimus Iureconsultorum Ordo, collatis in Eum insignibus et priuilegiis, *Doctorem utriusque Iuris* solenni ritu inaugurauit.

His ornamentis auctus, antequam patriam urbem reuiferet, postremam indoli ac virtuti suae cultricem, peregrinationem scilicet, adhibendam duxit, nihil intermissurus, quod Patria in viro, suis vsibus nato, velut ab ultima lima, posset requirere. Eodem igitur anno per Brabantiam Flandriamque iter in Galliam direxit, eamque tam in appetendo, quam in cauendo, aequali animi magnitudine peragrauit. Non enim locorum deliciis captus, non voluptatum blanditiis corruptus, non moribus ex indole populi varius fuit; sed decus et constantiam hominis docti et cordati circumtulit, eoque aditum sibi ad summos quosque ac honestissimos viros aperuit, in quorum animos et scrinia ita penetrauit, vt admitti meruisse, nec nisi doctior aut ciuilior dimitti debuisse videretur. Alios, virili hac prudentia nondum subactos, leuitate sua abundare fuit, qui nihil, praeter pecuniam suam, appetibile in Galliam inferunt, nulla sua praestantia magnorum virorum colloquiis sese insinuant, nec quosquam circumspiciunt, nisi voluptariae vitae magistros, a quorum artibus, habitu quidem speciosiores, sed moribus leuiiores, et corporibus non minus quam facultatibus fracti recedunt. Abundat sane Gallia sapientiae et elegantiae alimentis; sed et abundat vanitatis illecebris; quas qui omni opera assectatur, non habet, cur vitium gentis magis accuset, quam suum imitandi furorem. Quum igitur a reconditis prudentioris Galliae thesauris satis sibi prouisum putaret SPRECKELSENIVS,

ante

ante omnia Vindobonam, venerabilem illam Augustae Maiestatis sedem, adeundam censuit: quippe quam non vidisse tantum, sed interius nouisse, magnopere interest viri nostratis, ad commoda patriae omnino efformandi: ut scilicet perspectum habeat, quae sit aulae ac regiminis Caesarei ratio; quae sanctioris Senatus, quae summorum Tribunalium conditio; quibus viris, quibus consiliis, quibus neruis omnia gerantur; quem modum, quemue promotorem quilibet vel causarum actor, vel negotiorum gestor debeat obseruare; et quae sunt alia, quibus absoluitur facultas hominis, publicis aliquando necessitatibus suae ciuitatis apud Caesarem prospecturi. Haec omnia postquam solerter in animum demiserat Vir sagacissimus, lustrata abhinc Germania, Hamburgo suo tandem redditus est, vergente autumno anni MDCCXIX.

Ibi vero non statim proruit ad vires suas in iudiciis explicandas, sed a strepitu forensi se continuit, spatiumque sibi indulgit, copiosas illas amplissimae doctrinae dapes, ex academiis et itineribus collectas, tranquillius recoquendi ac digerendi. Etsi enim nec leue, nec inglorium putabat, comparata omnino Iurisprudentiae praesidia efferre in rem publicam, adesse requirentibus, suscipere causas patrocinio egentes, et in priuatorum periculis caste integreque versari; tamen, ut erat a natura placidus, et amicitiarum cultor perhumanus, ita non sponte ferebatur ad illud negotiorum genus, quod per se aliquid bellicosi habet, nec raro necessitatem imponit contentiosius dimicandi cum aduersariis, praesertim si obtingant, qui incensa et flagrantia partium odia alunt callide, nec altercationem protrahere desinunt, donec, exhaustis facultatibus, litigiosi clientes triste capiunt mitescendi experimentum. Abhorrebat ab his SPRECKELSENIVS, totus ad fidem et amorem compositus, cuius indoli conuenientius videbatur, pacate sibi viuere, et otio sapientis perfrui, quod nunquam non et honestum est, et negotiosum. Agebat igitur, quod nobiliter latentem decet; humanitatis et amicitiae officiis intererat; consilio et ope promptus, colloquio suavis, quo inprimis

mis erudito delectabatur. Quum solus esset, aut rebus diuinis animum pascebat, aut in se descendebat, aut mundum et naturae miracula contemplabatur. Mirifice etiam capere ac tenere Eum solebat optimorum librorum lectio, siue eam ad scientiae augmenta referret, siue ex rerum gestarum monumentis ciuili vitae et prudentiae exempla in suos vsus continenter conuertere studeret. Ita certe procul aberat ab illo latitandi studio, quod animi est abiecti, et patriae, cui nati sumus, obliti; dumque perpetuo quodam languore torpet, omnes et mentis et corporis vires elidit. Neutiquam enim in amabili illo ad studia fecesu inertiae latebras quaerebat, sed, praeter ceteras graues causas, vel ideo secum habitabat, quoniam sedatum istud vitae genus etiam moderationi seruit, et ambitionis reprimendae studio continetur.

Sed non idem erat prouidentiae, rerum omnium gubernatricis, consilium, quae tot ac tantas in vnum hominem collatas animi dotes, tantam probitatem, fidem, dexteritatem, tantam denique a doctrina et experientia solertiam, priuatae duntaxat vitae commodare noluit, sed illustriori loco ponendam, et publicis necessitatibus adhibendam decreuit. Quum enim anno MDCCXXVIII. locum inter Senatores vacuum fecisset Vir Magnificus RVTGERVS RVLANT, I. V. D. ad Consulare scilicet fastigium euectus, non alius erat, ad quem communius respicerent PATRES prouidentissimi; quam SPRECKELSENIVS, tot virtutibus dudum commendatissimus, cuius nomen, pro obtinenda Amplissima dignitate, forti committendum omnium suffragio censebatur. Nec alium respexit supremus fortis arbiter, Deus reipublicae fauens, quippe quo dirigente ita euenit, vt die XVIII. Februarii eiusdem anni in Nobilissimum ORDINEM SENATORIVM felicibus auspiciis cooptaretur. Agnouit Numen, quod electioni suberat, Vir piusissimus, et Patriae fiduciam in se non inanem esse passus demandatam sibi prouinciam obsequiose capessuit. Nihil enim momenti apud Eum habebat effatum Demosthenis, qui, cum ipse esset Graecorum ambitiosissimus, aliter-

aliterque faceret ac sentiret, dicere solebat, si duae apertae sint viae, quarum vna ad inferos, altera ad suggestum et tribunal duceret, homini quidem sanae mentis, si optio detur, illam, quae ad inferos ducat, esse praeoptandam. Dici autem non potest, quam pronis voluntatibus, quantoque applausu electionem noui Senatoris exceperit Ciuium vniuersitas, quum nemo esset, qui Viri comitatem, rectitudinem, iustitiam non habuisset cognitam, tantasque virtutes ad gerendos Magistratus adhiberi non cupiuisset.

Diuino itaque nutu a priuata vita reuocatus, quum spatiosum illum bene merendi campum, et imminentem sibi negotiorum cumulum contueretur, iamque omne suum tempus reipublicae temporibus transmittendum intelligeret, necessario consilio, nihil sibi prius agendum ratus est, quam vt coelibatui, in quo haecenus vixerat, nuncium mitteret, et vitae sociam circumspiceret, in quam rei familiaris cura deuolueretur, et quae labores, quibus publice distinendus erat, domi grato aliquo interstingeret lenimento. Igitur quum Ipse esset MOLLERIA matre natus, summo velut omine ex felici Patris exemplo, in eadem illustri MOLLERORVM Gente oculos circumtulit, tandemque prouidos ac perspicaces defixit in MARIA, VINCENTII MOLLERI, Patricii quondam et Quindecimviri filia natu minima, Virgine, non prosapia magis Consulari conspicua, quam animi corporisque ornamentis pulcherrima. Cum hac nuptias auspiciato celebrauit die IX. Nouembris, anni M.DCCXXIX. atque in hac Coniuge, ingenii et morum laude vltra sexum euecta, habuit Vir Optimus, quoad vixit, rerum domesticarum administram prudentissimam, laetarum consortem iucundissimam, aduersarum vero solatium ad mortem vsque praesentissimum. Nec infoecundum quidem hoc matrimonium fuit, susceptis ex eo liberis quatuor, et in his filiis tribus, qui maximo Parentum gaudio suscepturi fuissent, nisi praemature dolenda eorum funera paterni nominis ac decoris propagandi spem in prima statim aetate extinxissent. Filia autem vnica superstes DOROTHEA, quemadmodum ob virtutem atque elegantiam
Pare-

Parentibus tenerrime amantibus in deliciis esse meruit, ita DIVO PATRI illud inprimis ab Ea gaudium vitae postremum ac viuidissimum exstitit, quod digno et auspicato connubio, die XVIII Maii anni MDCCCL. elocatam viderit Viro Magnifico atque Excellentissimo, PETRO AMSINCK, I. V. L. Syndico bene merentissimo. Nec mirum, in desponsanda filia vnica, PATREM sapientissimum ad eum inprimis respexisse Virum, ad quem, in conferenda Syndici dignitate, ante biennium respexerant PATRES vniuersi, memores rerum ab Eo haud pridem egregie actarum, quum vicariam gereret administrationem Praefecturae Ritzebüttelensis, multisque modis solertiam, dexteritatem ac prudentiam relinqueret testatam. Cui proinde Patriae suae Ornamento, praecclaris pro republica laboribus indies illustriori, cupere debemus omnes, et precari, vt, ad ARNOLDI Patris, Viri integerrimi, exemplum, communem vitae humanae terminum quam longissime excedat, et in dulcissima tori consorte spem posteritatis quam certissimae propediem exosculetur.

Interea viam, quam aperuerat Senatoris officium, alacriter et fidenter ingressus fuerat SPRECKELSENIVS, confragosam certe illam, et perplexis curarum sentibus obsitam; quas nemo intelligit, nisi expertus, nemo peruadit, nisi animo magnus et diuinus. Apparuerat autem luculenter in VIRO singularis quaedam ad negotia foris gerenda facultas, decora scilicet grauitas, suada insignis, aulicarum rationum cognitio, ardens studium, cum prudenti continentia et tempestiua morum blanditie coniunctum. Quamobrem AMPLISSIMVS SENATVS, quum Oratorem apud exteros posceret necessitas, ad SPRECKELSENIVM inprimis respexit, cuius fidei et solertiae id, quod Reipublicae intererat, committeretur; siue de tuendo iure nostro, siue de animis Principum Ciuitati nostrae conciliandis agendum esset. Nec defuit mandatis VIR OPTIMVS, sed aliquot legationes suscepit, quas, antequam de domesticis Eius meritis dicam, referre placet serie non interrupta.

Prima

Prima misſio Stadam fuit, anno MDCCXXXI. comitante, qui poſtea in Conſulatu Ei ſucceſſit, Viro Illuſtri, LVCA CORTVMIO, I. V. L. vt cum Proceribus Hannoveranis, Regimini Bremenſi praefectis, transigeretur, de iure ſacrorum Oldenwoldae, qui pagus eſt, cum templo ſuo, in finibus Praefecturae Ritzebüttelendiſis poſitus, Summiquae Praefulis dominio ſubiectus, ita tamen, vt ius, quod Patronatus dicitur, ſacerdotem ſcilicet conſtituendi, ad Rempubl. Hamburgeniſem pertineat, et iurati Aedis curatores ex vicinis Praefecturae Ritzebüttelendiſis pagis adſciſcantur. Qua ex re ſubinde quidem aliqua litis materia pullulauerat; nunc autem, per examen diligentius, et paciſcentium prudentiam, ſublatis offendiculis, controuerſia conquieuit, et cuiusque partis iura ſtabili conſenſu, tabulisque die VII. Nouemb. vtrimque ſignatis, definita fuerunt.

Anno MDCCXXXV, quarto poſt ſuſceptam Praefuram menſe, cum Nobiliſſimo Iureconſulto, MARTINO HIERONYMO SCHELE, tunc Senatore, hodie Conſule meritis fulgentiſſimo, Hannoveram Orator miſſus eſt ad Potentiſſimum Magnae Britanniae Regem GEORGIVM II. vt felicem in terras patrias aduentum Ei gratularetur, humillimeque commendaret cauſam Reipublicae noſtrae, ob rem monetariam nouiter reſtitutam, nulla ſua culpa afflictæ. Laboratum eſt in menſem vsque Septembrem, eo ſucceſſu, vt anno conſequenti, non ſine gratiſo huius Aulae interuentu, Potentiſſimi Danorum Regis animus ad benigniorem de Ciuitate noſtra ſententiam inclinaretur, et leniendae huic aduerſitati remedium, ex clementiſſimo nutu, ſaluberrimum efficaciſſimumque naſceretur.

Interiecto decennio, quum denuo publicae neceſſitates legationem poſcerent, anno MDCCXLV. iterum NOSTER, ſed ſolus, Hannoveram, hinc et Guelferbytum ire iuſſus eſt, vt Aulae vtriuſque amicitiam et beneuolentiam Ciuitati magis magisque confirmatam redderet, ac, ſi quid forte moleſtum nobis immineret, pro impetranda interceſſione, quanta poſſet ſolicitatione, allaboraret.

Atque his legationibus adeo dextre ac fructuose defunctus est, vt in Eum, perinde ac in alios Viros egregios, pro auertendo discrimine alibi operosius annos, nihil satis laudis et gratiae conferri potuisse videretur. Agnoscit hoc, quisquis non tantum perspicit periclitantem in commercio animam Ciuitatis, gratiamque Vicinorum, salutis nostrae alumnam, verum etiam intelligit arduam atque ancipitem, in odiosis, Legati functionem, aditum ad Proceres praeiudiciis infestum, inuidiam denique obicis praepotentibus iniuriis ponendi. Non alia profecto difficilior prouincia est, quam apud Principem, si moleste ferat, oratorem agere pro republica modica, viribusque domesticis neutiquam subnixam. Id qui faciunt solerter ac feliciter, nescio, annoni maioris aestimandi sint, quam qui gerendis maximorum Regum negotiis exsplendescunt. Horum enim consilia potentia Domini sustentat, argumenta exercitus corroborat, et ipsum adeo errorem saepe violentiae successus in prudentiam conuertit. E contrario in causis Ciuitatum, quae solae sunt, et sibi relictæ, impotentia non raro pro vitio est: actores vero, si male euenerit, praesidium domi non habent, quo siue errata reparent, siue recte actis cuneum addant. Tanti consilii, tantæque virtutis est, inermem patriam tueri verbis, et ita conari, vt neque gratiam domi forisque amittas, neque publici commodi irreparabilem facias iacturam. Quod equidem superuacaneum puto dicere intelligentibus, sed ad eos pertinere cupio, qui, plebeio more, curas, quibus reipublicæ tutela distringitur, vel frigide transmittunt, vel carpunt citius quam capiunt, atque ad magnitudinem Virorum pro communi salute nauiter contendentium recte aestimandam vix adducuntur.

Denique in iis, quae exterius gesta sunt, omnino etiam commemorandum est illud non leuis momenti negotium, in quo **AMPLISSIMI SENATVS** in **SPRECKELSE-NII** dexteritatem fiducia eluxit: quando nimirum anno **MDCCL.** vna cum Viro incomparabili et meritis in patriam eminentissimo, **IOANNE KLEFEKERO**, **ICTo** insigni, et Rei-

et Reipubl. Syndico, itemque Virò Nobilissimo FRAN-
CISCO VON SOM, I. V. L. et Tabularii publici Praefecto
dignissimo, delectus est ad paciscendum cum Augusta
Domò Holfatica de terris quibusdam ad Praefecturas Rein-
beccensem et Trittauientem pertinentibus, pro parata
a nobis pecunia, pignori opponendis. Qua in re, post
maturam consultationem, de summa, tempore, agris, redi-
tibus et iurisdictione, ea tandem vtrimque, consentien-
tibus Augustae Domus Agnatis, et confirmante etiam
Caesare Augusto, stipulatio facta est, vt nostra ex parte
in Transactorum atque Administratorum studio et prou-
dentia nihil haberet Ciuitas, quod desideraret.

Veniendum nunc ad ea, quae intra ciuitatem egit
SENATOR OPTIMVS, non minus praeclara, et omnino
facientia ad nomen Eius amplissimis monumentis conse-
crandum. Longum autem foret, ire per singula officiorum
genera, quae, moribus nostris, procuratio reipublicae
in humeros Viri Senatorii, partim perpetua, partim tempo-
raria deuoluit: qualia sunt Aedilitas, Censura, Quaestura,
item quae pertinent ad sacrorum curam, ius in agris dicun-
dum, aeraria, annonam, commercia, vectigalia, tribunal
maritimum, militiam ciuicam, vias publicas, collegia opi-
ficum, et alia, quae subinde etiam extra ordinem priuatim
cognoscenda aut conficienda cumulantur. Satis erit, in
tanto campo spicilegium facere, et eximia duntaxat non-
nulla referre.

Praetoram adiit anno MDCCXXXV, Magistratum,
si quis alius, in tam numerosa ciuitate, catenato patientiae
exercitio molestum. Quid enim in tanto hominum inter se
commercio frequentius, quam fraudem facere, pactis non
stare, debita non soluere, damnum inferre, atque de his,
aliisque innumeris in iudicio contendere? Quid in tanta
infrunitae plebis turba quotidianum magis, quam liticulas
concitare, altercari iniuriose, manus conferere, ad accu-
sandum procurrere, nec leuioribus tantum querelis Iudicem
obtundere, sed grauius etiam delictis et criminibus Inqui-
sitorem fatigare? Per hos scopulos, in quibus siue timida
inscien-

inſcientia, ſiue praeceps ſeueritas non raro naufragium facit, generoſe non minus quam perite enauigabat NOSTER, quum nihil ageret titubanter et remiſſe, nihil iracunde ac impotenter, cuperetque litigantium animos componere magis, quam accendere, et conſiliis prius, quam decretis experiri. Erat enim, diuino quodam beneficio, totus ad humanitatem compoſitus, iuſti quidem et ſcientiſſimus et tenaciſſimus, quem nec corrumpere quidquam poterat, nec cauſidicorum artes a recto tramite diuertere audebant; ſicubi tamen aequitati locus eſſet, ſummo iure uti inhumanum putabat, et ſoluere nodos, quam ſecare, emendare peccantem, quam punire praeoptabat. Atque haec virtus tam alte inſederat animo, ut ſuum velut ſymbolum faceret iuſtitiam humanitate temperatam, nec alio emblemate vellet nummum in funere ſuo cudendum ſignari. Qua lenitatis et prudentiae coniunctione effecit, ut Praetorem litigantes non amarent minus, quam vererentur, nec quiſpiam facile, etiamſi cauſa cecidiſſet, indignanter ab Eo recederet, aut pronuntiatis acquieſcere grauaretur. Rarum proſecto inter eos exemplum, qui magiſtratum gerunt, iudicia exercent, lites dirimunt, nec abſoluendis tantum aut tuendis gratum facere, ſed damnandis etiam aut puniendis, et in ipſa iuſtitia irarum cauſas quaerentibus, diſplicere diuini officii religione coguntur.

Anno MDCCXLVI. non minimas prouidentiae publicae partes geſſit, collocatus inter Viros Spectatiſſimos, partim ex AMPLISSIMO SENATU, partim ex Ciui- bus, tum aerario publico, tum rei maritimae praefectis, ad rem curandam delectos, difficilem quidem et ſumtu- ſam, ſed quam tamen non negligi, permagni intererat, ad ſeruandas tum poſſeſſiones noſtras, tum nauigantium opportunitates. Cauendum ſcilicet erat litori Ritzebüt- telenſi, in quod ab aliquo tempore ita deſaeuierat maris furor, ut, ſubrutiſſis propemodum operibus, non portui ſolum, ſed magnae etiam agrorum parti, praefentiſſimum immineret detrimentum. Iactae igitur nouae moles, Phari, turresque alueorum indices immenſo impendio ſaxis ſub- ſtructae,

structae, et quidquid munimenti fluctibus opponi potest, vel resectum, vel auctum: atque ita intento curantium studio, et laboriosa struentium solertia effectum est, ut et terrae seruentur, et nauibus, a procellis pariter ac fluitante per hyemem glacie, tuta in portu ac litore statio redderetur.

Consequente anno allectus est in numerum trium ex SENATU primariorum, qui cum Syndico seniore quolibet semestri Bergerdorffium proficiscuntur, atque, cum Viris principibus a Senatu Lubecensi delegatis, terras utriusque Reipublicae subiectas visitant, incolarum causas cognoscunt, ius dicunt, et prouident, ne quid agris ac iuribus, ad communem hanc Praefecturam pertinentibus, accidat detrimenti. Neque negari potest, DIVVM nostrum splendido huic Conuentui, quoties interfuit, non sine praesentissimo consilio atque ornamento interfuisse.

Alio rerum curandarum genere Eum occupavit annus MDCCXLVIII. Perpetuum enim locum nactus est inter eos Reipubl. PATRES, qui in mandatis habent, ut flumini de meatibus quam commodissimis prospiciant, omnibusque modis caueant, ne vel ripae detrimentum capiant, vel Albis, salutis nostrae nutricius, obstructis alueis, ab affluxu diuertatur. Quandoquidem subuehendis, et ad vitam, et ad mercatum, copiis omnino expedit, ut nauibus euntibus ac redeuntibus nihil arenosi impedimenti se obiiciat, portusque et stationes idonea gaudeant aquarum altitudine, atque Alstria non minus, quam Albis, canalibus probe purgatis et nauigabilibus per urbem traducantur. Quo in negotio, perinde ac in maritimo Ritzebüttelensi, primariam dirigendi curam perpetuo gerebat, geritque hodie, idem, quem supra iam laudauimus, Syndicus Magnificus, IOANNES KLEFEKERVS, infatigabili in rebus difficillimis

contentione ad posteritatem celeberrimus. Quantam vero, pro sua parte, curarum molem in explendo hoc officio per biennium sustinuerit SPRECKELSENIVS, ignorare non possunt, qui naturam fluminis, vicinorumque studia intelligunt, et molestias tantae necessitati vtilitatisque pares contuentur.

Facere denique non possum, antequam de meritis VIRI Senatorii dicere desino, quin egregiam quoque Eius providentiam commemorem, qua Civitati, in recte procuranda et conservanda iuventutis institutione, mirifice commodavit. Nec forte hanc in rem propterea feror, quod ad meas rationes, meumque proinde sensum ac desiderium propius pertinere videtur; sed quod indignum est, ea tacere, quae nemo parvi pendit, nisi inconsiderantissimus. Ascenderat NOSTER successu temporis in eum locum, ut inter Ordinis sui Quatuorviros seniores computaretur, quibus, more institutoque maiorum, iuxta cum primariis Sacri ac Civici Ordinis Viris, commissa est scholarum publicarum, reiue nostrae literariae cura. In hoc spectatissimo Collegio, ut semper, ita maxime, quum factus esset Praeses, quem *Protoscholarcham* vocamus, omni studio in id incubuit, ut docentibus pariter ac discipulis bene esset, pietasque et literae, fulcra illa reipublicae, quam solertissima exsurgerent structura. Quum enim Ipse esset a prima aetate liberalium artium amantissimus, et magnopere faueret eruditioni, officinas illas publicas, bonarum mentium formatrices, eo patrocinio complectebatur, quo non aliud gratiosius potuit optari. Quam enim comiter, quam blanda gravitate, quoties Scholae lustratio fieret, solebat magistros ad industriam, concordiam, fiduciam excitare! Quam amanter ac humaniter discipulorum studia accendebat! Quae paterna suavitas in ipsos pueriles animos adeo etiam penetrauerat, ut ab isthoc officio decedenti

inter-

intermixtum gratulationi desiderium publice significarent. Quam sollicitè, collato cum aliis Viris Summis consilio, prouidit, vt nouiter exstructum Gymnasii Auditorium spatio et ornatu exsplendesceret, et incrementa bibliothecae publicae, quantolibet sumtu, digne collocarentur! Quam saepe doluit, viros, in spe patriae, id est, in egregia iuuentute formanda, nauiter desudantes, modico stipendio victitare! Quam honeste ac liberaliter, si per ipsum stetit, prouisurus fuisset eorum necessitatibus, qui, nisi de suo, vix habent, quo non solum victui et domicilio prospiciant, sed quo idoneum etiam officinae suae apparatus instruant, et externum doctoris publici decus tueantur. Agnoscat hanc VIRI sollicitudinem Patria, quoad agnoscat, quantum sua intersit, iuuentutem pietatis et morum praeceptis egregie institui, literis atque artibus perpoliri, magistris nec ineptis nec destitutis vti, et affluentibus denique ad hanc rem subsidiis, Deo et Reipublicae educari.

Per tot praeclare ac luculenter acta quum rectissimum esset atque certissimum ad summa iter, quid sperare certius poterat Ciuitas, quam visuram se carum hoc Caput, tam cumulatis meritis insigne, propediem collocatum in illo fastigio, quo non aliud sublimius in libera republica conscenditur. Nec spem fefellit euentus. Quum enim anno MDCCL. d. VIII. Decembris praematura morte extinctus esset Vir Illustris CLEMENS SAMVEL LIPSTORP, cui tantum laudis impertiri non desinet posteritas, quantum Consuli vere magno et immortalis debetur, dirigente Deo, et bonis omnibus cupientibus, factum est, vt in locum tanti Decessoris, die XVII eiusdem mensis, SPRECKEL SENIUS Noster quam auspiciatissime CONSVL surrogaretur. Superuacuum foret, diffundi in narrandos illos Ciuium plausus, illas gratulantium voces, quae tota vrbe audie-

audiebantur (f). Quis enim non poterat laetari forte tam feliciter cadente? Quis Patriae bene ominandum non putabat ex Consulatu Viri, cuius excellens facultas, insignis prudentia, auctoritas grauis, et incomparabilis plane humanitas, per totos XXII annos, tot Magistratibus gestis, tot editis maximarum virtutum speciminibus, spectatissima habebatur? Illud vero etiam singulare accidit, quod, vix vno elapso mense, quum Illustris SCHELIUS inopinato rebus humanis ereptus esset, vicibus ita poscentibus, praesidere statim Senatui SPRECKELSENIVM oporteret. Quod officium, etsi arduum valde est, et cumulatis negotiis duplicatam prouidentiam postulat, in eam tamen apud Nostrom cadebat animi magnitudinem, tantaque fungendi felicitate spectabatur, vt PRAESIDI non minus quam CONSVLI applauderent omnes, et maiestatem Viri amore pariter ac reuerentia quam cupientissime prosequerentur.

Atque ô vtinam stabilis haec nostra laetitia fuisset! Vtinam spei tantopere blandienti diurnitas respondisset! Sed visum erat praepotenti Deo, rerum humanarum moderatori, commune hoc gaudium confestim ita circumcidere, vt Consulares SPRECKELSENII virtutes, nobis forte indignis ostendere potius, quam vtendas dare voluisse videretur. Vix enim aliquot lapsi erant menses, vix tanti fideris ortum venerari desieramus, quum idem iam verge-
ret ad occasum, et morbus insanabilis immanem portenderet calamitatem. Malum a leui causa ortum: quippe vnus in sinistro pede digitus quum forte exulcerari coepisset, nec vitiosi humoris affluentia prohiberi posset, affectum membrum gangraena corripuit, totumque dehinc pedem inuasit.

(f) Ipse, pro ea, qua *Patriae Patrem* colebam, pietate et obseruantia, facere non poteram, quin honori Eius, et memoriae dignitatis Consularis in splendidam Gentem tertium illatae, nummum cūdendum curarem, cuius vtramque faciem frons monumenti huius repraesentat.

inuafit. Cui quidem a folertiffima Medicorum cura, quidquid lenioris remedii inueniri potuit, obiectum est; fed praeualente morbi veneno, quum ferum ac funestum in refecando experimentum videretur, vis maligna in partes corporis vitaliores exitiose penetrauit. Interea vero incredibile dictu est, quanta patientia dolores diuturnos tolerauerit. Vir constantiffimus, quam magno animo, quantumuis acerrimos, saepe difsimulauerit, ne officiis non interesse, aut in procurandis Reipublicae necessitatibus deficere videretur. Donec tandem, malo ad mortem ingrauescente, affixus lecto, spem conualefcendi non amplius ancipitem, fed iam profligatam perfcntifceret. Tum vero, vt per omnem vitam fuerat ingenuus sacrorum cultor, et perfectum religiofae pietatis exemplum, ita omnino ad Deum conuerfus, sapienter de se decernentem agnouit, manum salutariter affligentis exofculatus est, et nutui ad meliorem vitam euocantis libenter obsecundauit. Itaque iam omnibus rebus caducitati obnoxiiis, ipsisque adeo doloribus fuis, ex animo dimiffis, nihil, praeter beatam aeternitatem cogitauit: ad quam adeundam, quum sanctissimo Seruatoris fui pignore et viatico sibi prouifum esfet, totus in fide et precibus, totus coelo plenus, placide tandem et viuendi et patiendi finem fecit die XXVII Iul. anni MDCCLI. quum vitam, egregie factorum gloria ornatam, produxisset ad annos LX, menses IV. et dies XXIII. Conditum fuit Defuncti corpus, iuxta venerandos Maiorum cineres, in aede D. Nicolai, eo funeris apparatu, quem nouiffimis Illuftrium Decessorum exemplis celebratum habemus.

Horresco autem, quoties recogito, quantopere tristis hic et praematurus casus Senatam Populumque afflixerit, quam acerbo luctu omnem impleuerit Ciuitatem. Nulla erat domus, quam nuncius tanti funeris non concuteret: pallidae vbiuis ftupefactorum facies, fractae dolentium voces,

ces, omnia percussa, turbida, lacrymosa. Atqui nostrum quidem erat, lucidissimam illam diuini consilii caliginem reuereri, nec refractariis votis coelum ferire; praesertim quod VIRVM desideratissimum sublatum videbamus in illud, non sane inuidendum, beatitatis et gloriae fastigium, a quo nihil Eum deiicere, nullae querelae poterant reuocare; attamen pariter nostrum erat, aestimare calamitatem publicam, iactura nostra affici, neque ictui diuinitus intentato callosam animorum duritiem obuertere.

Ita quidem Hamburgum amauit Deus, vt, tanto lumine extincto, nouum Consulare iubar nobis affulgere iusserit, doloremque nostrum exquisito solatio temperarit. Fasces enim a DIVO Nostro depositos, non sine diuino auctoramento, gerendos suscepit Vir incomparabilis LV-CAS CORTHVM, Iureconsultus summus, et pariter Senatorio munere, per annos XXII gesto, gloriaque, magnis et augustis meritis parta, illustris. Cui PATRIAE PATRI exoptatissimo gratulabundi asurgimus omnes, Deumque precamur, vt rebus praesit feliciter, abundet consiliis, excellat successibus, et Decesorem Optimum longissime superet valetudinis constantia et vitae diuturnitate. At enimvero quo exactius VIR TANTVS imaginem VIRI TANTI refert, eo praesentior nobis est in Viuo species et memoria Defuncti, quam illico exturbare mentibus, et pietatem Diuis Manibus debitam extinguere, non iniuile duntaxat est, sed plane inhumanum. Quid enim in homine, multoque magis in ciue, turpius, quid ab omni officio alienius cogitari potest, quam pati per torporem, vt, cum decesu Patris Optimi, imago quoque meritorum quocunque interuentu euanescat? Quid magis indignum honeste sentientibus, quam Virorum Maximorum vicissitudinem secure spectare, et leuiter in ore habere detestabile illud frigidorum dictorium: *non deficit alter*. Quasi vero
Deus,

Deus, Magistratum dator, has ipsas vices ideo benignas nobis euenire iubeat, Optimosque Optimis sufficiat, non alio fine, quam vt Decesoris memoriam deleat Succesor, atque ita prono per singulas mortes lapsu, omnes tandem omnium virtutes, omnia sigillatim praeclare facta, in necessariam statim cadant obliuionem. Absit a moribus nostris, ô Ciues, hoc vitium! Absit, vt sensum tam prae fracte stupidum piorum omnium reprehensioni exponamus! Alium certe amorem meretur, qui, quoad vixit, rempublicam nostram incredibiliter amauit. Aliud viuenti spondit meritorum splendor euident, et ipsa recte factorum conscientia, gloriae suae certa, longeque supra omnem vel inuidiae vel negligentiae metum euecta. Imo spondit vel sola humanitas, quae cum in Eo summa esset, fieri non poterat, quin ab omnibus eximie diligeretur, et totius Ciuitatis animos adeo sibi conciliatos haberet, vt credere ausim, ne inter malitiosissimos quidem existisse, cui in mentem venerit, vel odisse Eum, vel rebus ab Eo gestis quomocumque obtrectare. Egregium profecto exemplum, et tanto altius extollendum, quanto rarior haec felicitas, etiam bene merentissimis, per deprauata hominum iudicia obtinuit. Quotusquisque enim est Virorum maximorum, in cuius innocentia nihil vnquam experta fuerit inuidia? Inuidia, inquam, cui nihil magis in votis est, quam vt recte factorum gloriam, latius circumfluentem, coerceat, vitae splendorem maculis aspergat, honorum insignia reuellat, laudemque bene meritorum publicam depeculetur. At SPRECKELSENIO Nostro tantum erat in communi omnium amore praesidium, vt conatus suos illico erubesceret inuidia, et ne ipsa quidem maledicentia auderet tam carum nomen, et tanta virtute partum decus allatrare.

Talis quum fuerit, ô Ciues, quem lugemus, quis luctui non indulgeat? quis repagulum non laxet, tum querimoniis
de tanta

de tanta iactura, tum laudibus in tantam memoriam effundendis? **CONSVLEM** amifimus, quo Patria amantiorem, Curia consultiorem, Religio sanctiorem, tribunal iustior, negotia prudentiorem, literae fauentiorem, Ciues humaniorem, nec habuerunt, nec fingere optabiliorem potuerunt. Vicissim vero neque existuri vnquam essent homines tantarum virtutum negligentiores, ciues tanto Confuli ingratiore, patria tanto Patre indignior, nisi omni studio anniteremur, vt laudes **SPRECKELSENII** apud nos haud conticescant, et praeclara Eius memoria in fastis nostris certa gaudeat immortalitate.

Cuperem equidem vehementer, vt ad monumentum multo spectabilius **ILLVSTRI VIRO** exstruendum, haec mea qualiscunque scriptio vel laterem conferre posset. Imo vellem ipse plura: sed verborum scatebras ipsa magnarum rerum affluentia strangulat, et tanta dolorum moles, tot bonorum desideria in vnum interpretem deuoluta, conantem opprimunt, faciuntque, vt defetiscar. Igitur

Quod scriptura nequit, lacrymae gemitusque loquantur,
Stentque animis **TANTO** marmora digna **VIRO**.

